

*Проф. др Зоран Арсић,
Правни факултет, Универзитет у Новом Саду*

Оснивачка скупштина

Према Закону о предузећима оснивачка скупштина, односно њена делатност и одлуке, неопходни су због оснивања акционарског друштва тј. наступања претпоследње фазе настанка друштва у sukcesивном поступку. Доношењем одлука оснивачке скупштине испуњени су материалноправни услови за настанак друштва уписом у регистар.

Оснивање друштва, ипак, не представља инкорпорациони акт - за стицање субјективитета потребан је упис у регистар. До уписа друштва у регистар оснивање има дејство "према унутра", а после уписа и "према споља" - прво је претпоставка за друго.¹⁾Из оваквог појмовног разграничења, у неким правима, изводи се и термилошко разграничење. Тако се говори о "оснивању" и "настанку" друштва. Терминологија Закона о предузећима није тако доследна - у чл. 214 ст. 2 спомиње се "оснивање" као етапа у настанку друштва, али се у чл. 5 говори о стицању својства правног лица. Као што се види, мада се у чл. 100 спомиње "престанак", у Закону о предузећима не спомиње се "настанак" друштва.

1. Сазивање оснивачке скупштине

Према формулацији чл. 211 ст. 1 оснивачку скупштину сазивају оснивачи и то представља њихово право и обавезу²⁾. Они, наиме, немају само право, него и обавезу предузимања радњи ради оснивања друштва, што обухвата и сазивање скуп-

1. Аналогно, Lehmann Karl, "Das Recht der Aktiengesellschaften", Band 1, Berlin 1898., Neudruck Aalen 1964., стр. 382.
2. Lehmann K., op. cit., стр. 387.

штине. У вези са постојањем те обавезе оснивача треба имати у виду да оснивачи немају обавезу сазивања оснивачке скупштине која би била без узалудна тј. не би могла да донесе одлуке потребне ради оснивања друштва.³⁾ Тако обавеза сазивања оснивачке скупштине не би теретила осниваче у свим случајевима неуспелог уписа или неуспеле уплате акција.

Оснивачка скупштина мора бити сазвана у року од 60 дана од истека рока за упис акција утврђеног у јавном позиву за упис и уплату акција. Овај рок је преклузиван будући да његовим пропуштањем долази до неуспелог оснивања и сходне примене правила из чл. 207 ст. 3. Директна примена ових правила није могућа будући да се, у том случају, ради о неуспелом оснивању због других разлога и обавеза оснивача (на повраћај улога) се везује за наступање других чињеница. Када је у питању пропуштање рока за сазивање оснивачке скупштине, оснивачи су солидарно одговорни да, у року од осам дана од истека рока од 60 дана, врате уписницима уплаћене износе са каматом, односно врате улоге у стварима и правима. У вези са обавезом сазивања скупштине и наступања правних последица неуспелог оснивања треба указати на законску непрецизност. У споменутом року оснивачка скупштина мора бити не само сазвана, него и одржана.⁴⁾ У супротном би постојала могућност да се избегне наступање правних последица пропуштања споменутог рока.

Оснивачка скупштина се сазива огласом. Ово је специјална норма и њоме се искључује сходна примена правила о другим облицима обавештавања акционара - на пр. чл. 250 ст. 4 (посебан позив акционарима са акцијама на име). Други облици комуникације оснивача и уписничара нису забрањени, али не представљају обавезу оснивача. Оглас којим се сазива оснивачка скупштина мора бити објављен најмање 15 дана пре њеног одржавања и то на исти начин као и проспекат (чл. 211 ст. 4). Одатле произлази и да датум оснивачке скупштине може бити утврђен и у проспекту, али и накнадно после извршеног успелог уписа акција.⁵⁾

У истом року као и оглас - најмање 15 дана пре одржавања оснивачке скупштине - уписницима акција којима су оснивачи издали потврде о упису акција (чл. 208), према формулацији чл. 211 ст. 5, морају бити доступне одређене исправе - уговор о оснивању друштва, предлог статута, извештај оснивача и овлашћених процењивача улога у стварима и правима, списак издатих потврда о уписаним акцијама и списак броја, врсте и класе акција које су преузели оснивачи без уписа на основу проспекта. И поред недовољно јасне формулације сматрамо да ова обавеза терети осниваче. Одговарајући захтев према њима могу да поставе уписници акција и то не сви - само они којима је издата потврда о упису акција. То је важно у ситуацијама када дође до вишка уписаних акција, а оснивачи не донесу одуку о вишку уписаних акција. Сматрамо, такође, да није прихватљиво условљавање овог права

3. Аналогно, Gadow, "Aktiengesetz", Band 1, Berlin 1965., стр. 185.

4. У том смислу је боља формулација чл. 202 Трговачког закона из 1937. где је предвиђено "одржавање" оснивачке скупштине.

5. Lehmann K., *op. cit.*, стр. 387.

уписника акција уписницом, будући да се ради о легитимационом папиру. На овом месту упућујемо да излагања о уписници.⁶⁾ У сваком случају, ово право имају уписници чији су уписи прихваћени од стране оснивача.

У погледу својстава споменутих исправа упућујемо на излагања која се односе на ток оснивачке скупштине.

2. Кворум, поновни сазив и одлагање оснивачке скупштине

Према чл. 212 ст. 1, кворум за рад оснивачке скупштине постоји ако скупштини присуствују "уписници" који имају више од половине "уписаних и уплаћених" акција са правом гласа.

Као што смо већ раније указали приликом излагања која се односе на упис акција, приликом тумачења ове формулације ("уписници") треба поћи од шире концепције уписа, према којој нема разлике између уписа акција од стране уписника и преузимања акција од стране оснивача. Последично, оснивачи се рачунају у кворум. У супротном, ако би се под уписницима акција подразумевали само лица која врше упис акција у смислу чл. 204, тада се оснивачи не рачунају у кворум, а проблематично је и њихово право учешћа у раду скупштине.

Оснивачка скупштина није скупштина акционара,⁷⁾ будући да акцијска права и обавезе (чланство) настају тек уписом друштва у регистар. Зато су погрешне формулације из чл. 212 о којим ће доцније бити говора. Она је скуп оснивача и уписника чији су уписи прихваћени од стране оснивача. Такви уписници имају неопућиво право на учествовање на скупштини и то право им нико не може одузети.⁸⁾

Пуноважност уписа не може бити оспорена (самим тиме и на основу њега, прихватањем уписа, закључен уписни уговор) и појединачни уписник одлуком скупштине не може бити искључен са скупштине. У супротном ово питање би се могло постављати у погледу сваког уписника, што би водило самонегирању оснивачке скупштине.⁹⁾ На овом месту треба указати на исправе које морају бити стављане на увид учесницима, а које су већ раније споменуте. У том погледу треба имати у виду да доказивање истинитости поднесака није сврха оснивачке скупштине - они морају бити *prima facie* јасни, будући да нема доказивања пред оснивачком скупштином за случај спора.¹⁰⁾

На оснивачкој скупштини присутни су учесници, лично или представљени преко пуномоћника. За случај смрти лица чији је упис прихваћен, његови наслед-

6. Арсић Зоран, *Упис акција и уписници*, "Право и привреда" 11-12/ 2000., стр. 1-16.

7. Супротно Васиљевић Мирко, "Привредна друштва домаће и упоредно право", Београд 1999., стр. 235.

8. Lehmann K., *op. cit.*, стр. 389.

9. Lehmann K., *op. cit.*, стр. 390.

10. Gadow, *op. cit.*, стр. 185.

ници ступају на његово место.¹¹⁾ Исто се односи и на осниваче. Као што су права и обавезе из акције наследиви, тако су наследиви права и обавезе из уписа.¹²⁾

Сложенија је, међутим, ситуација која настаје за случај преноса права и обавеза из уписа на друго лице. На теоријском плану полази се од тога да уписник има облигационо право према оснивачима - захтев за присуство на оснивачкој скупштини - и, као такво, може да га пренесе ма друго лице. Ипак, треба имати у виду да следбеник (стицалац) мора такође бити прихваћен, будући да пренос следи после уписа, а право учешћа на оснивачкој скупштини имају само уписници чији је упис прихваћен од стране оснивача. Сложенија је, међутим, ситуација у погледу обавеза (за недостајући део улога). Указује се да треба разликовати ситуацију када првобитни уписник и даље остаје у обавези, од оне када се ради о супституцији, кроз отпуштање првобитног уписника. Ако првобитни уписник остаје у обавези, тада постоји обавеза прихватања сукцесора - новог уписника, будући да штета због преноса не може наступити. Насупрот томе, ако првобитни уписник треба да буде ослобођен обавеза, тада нема обавезе оснивача да прихвате новог уписника.¹³⁾

Изложена теоријска разматрања и потешкоће на које се указује су разлог због којег нека национална права, па и Закон о предузећима, садрже забрану уступања удела пре настанка друштва. О забранама из чл. 218 је било говора у оквиру излагања о акцијској исправи.¹⁴⁾ На овом месту указујемо да овде постоји законска забрана преноса "права стечених уписом". И поред тога што то није одговарајућа формулација, како смо већ указали у споменутим излагањима, јасно се показује да се право уписника стечено уписом - право на присуство оснивачкој скупштини - не може пренети пре уписа у регистар. Пренос тог права је од значаја само пре уписа у регистар, будући да само у том периоду и постоји. Овде се, дакле, не јављају дилеме о преносу будућег права, о којима је било речи.

Формулација чл. 212 ст. 1 (осим "уписника") имплицира и проблем "уписаних и уплаћених" акција. У том погледу треба разликовати новчане од неновчаних улога. У погледу новчаних улога ситуација је јасна. Уписници морају да изврше уплату у складу са чл. 205. У противном наступају последице из чл. 207, које могу да доведу и до неуспелог оснивања, када нема обавезе сазивања оснивачке скупштине. Другачија је, међутим, ситуација када су у питању неновчани улози. Пре свега, стриктно узевши терминологија ("уплаћене") упућује само на новчане улоге, будући да плаћање подразумева извршење новчане обавезе. Овакав приступ би довео до тога да се уписници, који имају обавезу уношења неновчаних улога, не узимају у обзир ни приликом утврђивања кворума, ни приликом гласања, што доводи у питање њихово учешће на оснивачкој скупштини. Имајући то у виду, као и решења у упоредном праву, сматрамо да би овакву формулацију требало третирати као ре-

11. Gadow, op. cit. , стр. 186.

12. Lehmann K. , op. cit. , стр. 390.

13. Ibidem.

14. Арсић Зоран, *Акцијска исправа*, "Право и привреда", 3-4/ 2000., стр. 14. 28.

дакцијски пропуст и да би под уплатом требало подразумевати и уношење неновчаних улога. Проблем се, међутим, тиме не решава. Ово зато што на основу чл. 205 ст. 4 уписници имају право да чинидбу неновачног улога изврше до регистрације друштва, осим ако проспектом није другачије одређено. Могуће је, дакле, да због захтева за уплатом улога уписници који имају обавезу уношења неновачног улога, и поред свог законитог понашања, буду лишени могућности да учествују у раду оснивачке скупштине. Овакав приступ сматрамо неприхватљивим и узрокованим непрецизном законском формулацијом. Уписници су уписали акције и њихов упис је прихваћен, чиме је настао уписни уговор према условима предвиђеним законом и проспектом. Будући да уписници нису повредили одредбе овог уговора, не може им се одузети право учешћа на оснивачкој скупштини. Насупрот томе, ако је проспектом утврђен краћи рок за уношење неновачног улога на пр. до одржавања оснивачке скупштине, тада постоји правна празнина, будући да се чл. 209 изричито односи на новчани део основног капитала. Сматрамо да у таквим ситуацијама аналогично треба применити исти приступ у погледу неновчаних улога - сходна примена правила из чл. 207.

Законом о предузећима је предвиђена ситуација поновног сазива оснивачке скупштине. Ако оснивачка скупштина нема кворум за рад, тада оснивачи могу поново сазвати скупштину, с тим што између првог и другог сазива треба да протекне најмање осам, а највише 15 дана (чл. 212 ст. 2). Из формулације ст. 3 чл. 212 ("...та поновна...") произлази да постоји могућност само једног поновног сазива оснивачке скупштине. Сматрамо да се и на поновни сазив оснивачке скупштине примењују правила о објављивању и року из. чл. 211 ст. 4. Ако оснивачи поново не сазову оснивачку скупштину, или ако та поновна "скупштина"¹⁵⁾ нема кворум, сматра се да оснивање друштва није успело. Поставља се питање пропуштања оснивача да поновно сазову оснивачку скупштину. Када је поновни сазив оснивачке скупштине у питању оснивачи су у истом положају као и у погледу првог сазивања - у питању је њихово право и дужност. Ако они не изврше поновни сазив оснивачке скупштине треба разликовати корпоративне последице од облигационих. Са корпоративног аспекта посматрано, ништа не може заменити одлуке оснивачке скупштине при сукцесивном оснивању. Ако тих одлука нема, тада друштво није основано. Другачије, међутим, ствар стоји у погледу облигационо правних последица. Оснивачи су се оснивачким актом обавезали да садејствују на оснивању друштва.

И приликом овог појавног облика неуспелог оснивања долази до сходне примене чл. 207 ст. 3 (чл. 212 ст. 4). Директна примена не долази у обзир будући да неуспело оснивање, у том случају, настаје због других разлога, и обавеза оснивача на повраћај улога се везује за наступање других чињеница. Оснивачи имају обавезу да врате улоге у року од осам дана од дана када је оснивање постало неуспело заједно са каматама. Оснивање је постало неуспело оног дана када је требало да се одржи

15. Треба "оснивачка скупштина".

поновљено сазвана оснивачка скупштина, а кворум није постојао. Оснивање постаје неуспело и протеком рока у коме је поновни сазив морао да се изврши - 15 дана од дана првобитно сазване оснивачке скупштине, која није одржана због недостатка кворума.

3. Ток оснивачке скупштине

Од значаја за ток оснивачке скупштине је чл. 213 Закона о предузећима. Оснивачка скупштина бира "председника", записничара и два бројача гласова. На скупштини се читају извештај оснивача о улозима у стварима и правима (неновчани улози) и поступку оснивања и извештаји овлашћених процењивача. Прилози уз те извештаје се читају само на захтев "акционара"¹⁶⁾ који имају најмање 10% од свих присутних или представљених "акционара".

Законом о предузећима није решено питање ко отвара оснивачку скупштину. По природи ствари то би требало да буде лице означено од стране оснивача као лица која сазивају оснивачку скупштину. Његова функција се своди на утврђивање постојања кворума и престаје после избора председника.

У погледу избора председника, записничара и два бројача гласова треба имати у виду да су то одлуке скупштине и да се питање потребне већине за њихово доношење решава применом чл. 215 ст. 1. Посебну улогу има председник оснивачке скупштине, будући да он води скупштину. Том приликом он даје објашњења и разјашњава нејасноће.¹⁷⁾

У вези са извештајима који се читају на оснивачкој скупштини, поново указујемо да доказивање истинитости поднесака није сврха оснивачке скупштине. Они морају бити *prima facie* јасни, будући да, како смо већ нагласили, нема доказивања пред оснивачком скупштином за случај спора.

Оснивачка скупштина се не мора одвијати на једној седници - може се поделити у више седница које следе једна другој.¹⁸⁾ Одлука о томе представља одлуку оснивачке скупштине, и за њено доношење је потребна већина као за сваку другу одлуку. Ипак, за разлику од других одлука, у овом случају нема могућности забране вршења права гласа.¹⁹⁾ У сваком случају све одлуке неопходне за оснивање морају бити донете у року из чл. 211 ст. 1.

О раду "скупштине"²⁰⁾ води се записник. Овај записник потписују "председник скупштине"²¹⁾, записничар, оба бројача гласова и оснивачи (чл. 213 ст. 2).

16. Ради се о погрешној квалификацији - у питању су уписници, а не акционари.

17. Слично Gadow, *op. cit.*, стр. 185.

18. Lehmann K., *op. cit.*, стр. 387.

19. Слично Lehmann K., *op. cit.*

20. Треба "оснивачке скупштине".

21. Треба "председник оснивачке скупштине".

4. Делокруг оснивачке скупштине

Делокруг оснивачке скупштине фиксирана је законом, односно одређен њеном сврхом.²²⁾

Делокруг оснивачке скупштине утврђен је у чл. 213 Закона о предузећима. Оснивачка скупштина: 1) утврђује да је основни капитал уписан и уплаћен у складу са Законом о предузећима; 2) прихвата или одбија упис вишка акција ако то нису учинили оснивачи; 3) доноси статут акционарског друштва 4) бира прве органе друштва, осим ако су оснивачи у јавном позиву (проспекту) задржали за себе то право; 5) одлучује о посебним правима која припадају оснивачима и одобрава посебне уговора с оснивачима или другим лицима (споредне чинидбе и др.); 6) прихвата вредности неновчаних улога; 7) одобрава износ трошкова оснивања који падају на терет друштва.

Као што се види, статут друштва не доносе оснивачи, као што је то случај приликом симултаног оснивања и као што је то прихваћено у неким правима у погледу sukcesивног оснивања, већ то чини оснивачка скупштина. У погледу последица тог решења упућујемо на излагања о статуту.

У погледу трошкова оснивања, посебних уговора са оснивачима и вредности неновчаних улога, у ранијим излагањима (о трошковима оснивања) смо указали да је могуће постојање прикривених трошкова оснивања кроз прецењене неновчане улоге и прекомерну накнаду из посебних уговора са оснивачима.

Треба указати и на неусклађеност између чл. 213 и чл. 203. У чл. 213, како смо већ указали је предвиђено да оснивачка скупштина бира "прве органе друштва" (треба "чланове првих органа друштва"), осим ако су оснивачи у јавном позиву "то право" задржали за себе. Ради се, дакле, о избору чланова свих органа. Насупрот томе, у чл. 203 спомиње се само могућност да оснивачи врше избор чланова управе (управног одбора и директора), чиме нису обухваћени чланови надзорног одбора. Сматрамо да оснивачка скупштина бира чланове надзорног одбора увек, а чланове управног одбора и директора ако то право нису оснивачи задржали за себе. Специфичност регулативе Закона о предузећима представља и одсуство одлуке о оснивању, која је позната у неким националним правима. За разлику од тога друштво се сматра основаним када су донете одлуке 1-7 (чл. 213 ст. 2). Тада се постиже иста ситуација која настаје у симултаном оснивању друштва, већ после закључења оснивачког уговора и доношење статута.²³⁾ Треба, међутим, указати да се у упоредном праву ова ситуација означава као "изграђено друштво". У том систему "изградња" је етапа у поступку оснивања који се завршава регистрацијом друштва. Насупрот томе, у домаћем праву оснивање је део поступка настанка друштва уписом у регистар.

22. Раствовчан Павао, "Трговачка друштва главни носиоци привреде у капитализму", Загреб 1958., стр. 81.

23. Слично Gadow, *op. cit.*, стр. 186.

5. Одлучивање на оснивачкој скупштини

Оснивачка скупштина доноси одлуке већином гласова по основу уплаћених акција са правом гласа (чл. 215 ст. 1).²⁴⁾ Начин доношења одлука оснивачке скупштине је различито регулисан у појединим националним правима. Споменуто решење Закона о предузећима указује да је у домаћем праву усвојена концепција према којој се овде ради о предруштву, на које се примењују правила крајње намеране форме - одлуке се доносе по капитал принципу, а не по принципима персоналних друштва.

Потребно је још једном указати на захтев за "уплаћеним" акцијама. Питање је, наиме, да ли уписници врше своје право гласа независно од висине уплаћености акције, или сразмерно степену уплаћености. Сматрамо да код гласања на оснивачкој скупштини уписници који имају право учешћа, гласају независно од степена уплаћености акција.²⁵⁾ У супротном, поново би се појавио проблем уписника који унесе неновчани улог, будући да они не би могли да гласају на оснивачкој скупштини и поред тога што се законито понашају.

Треба напоменути и да је прописана иста већина за доношења сваке одлуке из делокруга оснивачке скупштине.

Приликом разматрања гласања на оснивачкој скупштини треба поћи од тога да су оснивачи и уписници обавезни да садејствују у оснивању друштва, што обухвата и деловање које треба да се омогући одлучивање о оснивању друштва. Нису, међутим, спречени да гласају против оснивања друштва. Као свако право и ово је ограничено општим ограничењем заснованом на забрани злоупотребе права и савесности и поштењу.

Присутна је дилема о могућности различитог гласања лица које је уписало више акција. Према старијем схватању, такво лице је могло гласа само јединствено, или да део гласова уопште не користи.²⁶⁾ Сматрамо исправним савременије схватање по којем је дозвољено различито гласање по свакој уписаној акцији. Ово зато што се на одлучивање скупштине сходно примењују правила која се односе на редовну скупштину, у погледу које постоји потпуна независност сваког чланског односа (акције).

У вези са доношењем одлука оснивачке скупштине јавља се и питање могућности да се њима измени садржина проспекта. У том погледу постоје различита решења у упоредном праву.²⁷⁾ Разлог за различите приступе огледа се у томе да је проспект позив на понуду и да су уписи (понуде за закључење уписног уговора) извршени и прихваћени под тим околностима које су садржане у наводима проспекта. Законом о предузећима је усвојен став према којем је могуће да се доносе одлуке које својом садржином мењају наводе проспекта. Такве одлуке се доносе јед-

24. У погледу различитих решења у упоредном праву види Растовчан П., *op. cit.*, стр. 80.

25. Тако и Gadow, *op. cit.*, стр. 186.

26. Gadow, *op. cit.*, стр. 186.

27. Види Растовчан П., *op. cit.*, стр. 81.

ногласном одлуком свих уписника акција (чл. 215 ст. 2). Овај начелни став је прихватљив, будући да се на тај начин сваки уговарач изјашњава о измени околности под којима је учинио понуду. С тим у вези потребно је, пре свега, указати на одлуку о прихвату вишка уписаних акција. Оснивачка скупштина може такву одлуку донети и њоме изменити садржину проспекта у погледу висине основног капитала, једногласном одлуком свих уписника. То значи да, у случају великог броја уписника, није реално очекивати да сви буду присутни на оснивачкој скупштини. У сваком случају уписник, који је имао у виду одређени удео у основном капиталу и имовини друштва, може недоласком или гласањем против да спречи прихватање вишка уписаних акција. На овом месту треба указати на излагања која се односе на право оснивача да изврше прихват вишка уписаних акција. На овом месту само указујемо да тај прихват остали уписници не могу да оспоре и да уписници вишка уписаних акција могу учествовати у раду оснивачке скупштине. И тада, међутим, оснивачка скупштина доноси одлуку о висини основног капитала. Будући да се она разликује од оне садржане у проспекту, одлука мора бити једногласна - тиме се омогућава сваком уписнику са прихваћеним уписом да спречи доношење одлуке о висини основног капитала. Будући да је она неопходна да би дошло до оснивања друштва, сваки уписник са прихваћеним уписом од стране оснивача може спречити оснивање друштва.

У погледу одлука којима се мења садржина проспекта посебан режим се примењује на одређене одлуке - вредност неновчаних улога и посебна права која припадају оснивачима, као и посебне награде и накнаде. Када је у питању вредност неновчаних улога, осим једногласности, она се не може утврдити у износу већем од процењеног износа. У погледу посебних права која припадају оснивачима, као и посебних накнада и награда, предвиђено је да се ти износи не могу мењати на терет друштва.

У погледу гласања на оснивачкој скупштини, начелно посматрано, примењивала би се правила о суспензији права гласа, која важе за скупштину. Овај приступ је присутан у упоредном праву²⁸⁾ и био би у складу са чл. 216. Практично посматрано, ово питање нема значаја у домаћем праву. Ово зато што су у питању уписници акција оснивачке емисије, које су акције са правом гласа - не могу бити акције без права гласа (чл. 22 Закона о хартијама од вредности). Не долазе у обзир ни друге ситуације у којима постоји суспензија права гласа на скупштини - није могућ упис сопствених акција, максимирање броја гласова се може утврдити статутом, али се он доноси на оснивачкој скупштини, а не од стране оснивача.

За разлику од суспензије права гласа, применљиво је правило о забрани вршења права гласа због сукоба интереса уписника акција са интересом будућег друштва (чл. 259). Таква је ситуација у погледу гласања о трошковима оснивања - ако они падају на терет друштва, оснивачи немају право гласа (чл. 215 ст. 4). Оснивачи имају право на стварне трошкове до максимума предвиђеног проспектом. Ако

28. Gadow, op. cit.

трошкови падају на терет друштва, јасно је да постоји сукоб интереса оснивача и друштва. Истоветна ситуација - сукоб интереса уписника са интересом будућег друштва - постоји и у ситуацији када се доноси одлука о посебним правима која припадају оснивачима и уговорима са оснивачима и трећим лицима, због чега заинтересовани уписници немају право гласа (чл. 215 ст. 3).

6. Сходна примена правила о скупштини акционара

У чл. 216 предвиђено је да се на рад и одлучивање оснивачке скупштине сходно примењују одредбе Закона о предузећима о начину рада и одлучивању скупштине. У питању је сходна, а не директна примена одговарајућих одредби, будући да скупштина представља орган друштва, чији су чланови акционара, док оснивачка скупштина није орган друштва и у њеном раду учествују уписници акција. У одсуству посебне норме се, зато, одговарајућа аналогија не би могла извести.

Постојање посебне регулативе из ст. 3 и 4 чл. 215 није до краја јасно, будући да је у чл. 216 предвиђена сходна примена правила о начину рада и одлучивању скупштине. На тај начин је омогућена и примена правила о забрани вршења права гласа у споменутих случајевима. Ово посебно важи за признавање погодности оснивачима, с обзиром да је признавање погодности акционарима на терет друштва наведено као један од примерично наведених случајева у чл. 259 (чл. 259 ст. 2 тч. 2). Будући да се ради о сходној примени, забрана која се односи на акционара примењивала би се на уписника акција због сукоба интереса који има са предруштвом, односно будућим друштвом.